

Nieuwsbrief

oktober 2024

Nieuws van de bestuurstafel

Onderstaand een aantal korte items uit de voorbije maand.

- Inmiddels zijn de ruime kasten aan de schop gereed. Alleen het tussenstuk moet nog ingericht worden. Met dank aan Leo van Berlo, Hans van Hoek en anderen, die dit karwei hebben geklaard.
- Onze jaarlijkse vrijwilligersmiddag staat gepland voor zaterdag 12 oktober. De vrijwilligers hebben hiervoor inmiddels een uitnodiging ontvangen. Mocht u als vrijwilliger onverhoopt geen uitnodiging ontvangen hebben, meldt dit dan bij het [secretariaat](#).
- De jaarlijkse boekenbeurs staat gepland voor zondag 13 oktober van 14.00–17.00 uur. We hebben weer een ruime hoeveelheid boeken in de aanbieding.
- Vorige maand plaatsten we een oproep voor vrijwilligers voor met name de zondagopenstelling. Helaas hebben we daar geen reactie gekregen. Om het huidige schema van openstelling te handhaven zijn vrijwilligers dringend nodig. Bij gebrek aan vrijwilligers zijn we genoodzaakt om de bezetting en/of de frequentie aan te passen. Nadere informatie en aanmelding graag bij het [secretariaat](#).
- Ook de Tuingroep is op zoek naar vrijwilligers, die vanaf het voorjaar tot de herfst om de andere week de tuin bij het heemhuis onderhouden. Nadere informatie en aanmelding graag bij Toos Heinsbergen ([06-23 07 24 27](tel:06-23072427)) of bij het secretariaat.

Namens het bestuur,
Jos Thijssen, secretaris

Gewelven Willibrorduskerk Deurne

Succesvolle rondleiding Willibrorduskerk op 7 september

Doordat de geplande jaarlijkse kleine excursie, dit jaar naar het zusterklooster in Aarle-Rixtel, niet kon doorgaan vanwege bewoning door Oekraïense vluchtelingen werd als vervanging gekozen voor een bezoek aan de Sint Willibrorduskerk aan de Markt in ons eigen Deurne.

De zich hiervoor aangemelde 18 deelnemers werden eerst welkom geheten en luisterden daarna naar het inleidende algemene verhaal over de geschiedenis van die kerk door de ervaren gids en gewaardeerd lid van onze vereniging Loes van den Heuvel. Hij liet ons in duidelijke bewoordingen kennismaken met de tijdslijn van de kerk vanaf begin 13e eeuw tot nu. Het prille begin van het tufstenen bouwseltje, de 150-jarige inbeslagname door de protestanten en de diverse verbouwingen passeerden zo de revue.

Na het betoog van Loes ging een deel van de groep onder leiding van Ton Wouters, gids van de Stichting Behoud Willibrorduskerk Deurne, via de wenteltrap naar de gewelven. Ton liet daar dingen zien die de geschiedenis van de kerk inzichtelijk maken en bovendien konden de deelnemers na het openen van luikjes Deurne van boven zien.

Beneden leidde Loes de mensen door de kerk en vertelde details over de objecten die daar te zien waren, zoals de kunstwerken van Hendrik Wiegiersma en Hans van Hoek. Ook waren de excursisten even in de grafkelder en aanschouwden de ruimte waar vroeger de rijken lagen te stinken.

Mevrouw Jo Flipsen van de Paramentengroep liet het werkelijk prachtige Tapijt van Deurne, wat er tijdelijk ter bezichtiging keurig hing, zien. Al haar goede bedoelingen te na kwam haar verhaal daarbij over de Deurnese geschiedenis toch wat minder over. De deelnemers hadden liever het verhaal over de vervaardiging van het tapijt gehoord, maar dat moesten ze via de daar aanwezige videopresentatie vernemen.

De excursie eindigde wat rommelig waardoor niet alle personen, die de gewelven bezochten, de € 2,50 betaald hebben. We vragen hen dit alsnog een keer te gaan doen. Bovendien staat er ook een bus waar hogere bijdragen in gestort kunnen worden. Het was een interessante middag.

Klaas Hendriks voor de Werkgroep Lezingen en Excursies

Grote opkomst in het Huis voor de samenleving bij de boekpresentatie

Boekpresentatie "De palen voorbij" op 27 september

In de namiddag van 27 september werd in het Huis van de Samenleving het boek 'De Palen voorbij' van Frans van de Pas gepresenteerd. Er hadden zich ruim 40 personen opgegeven. Er moesten stoelen bijgehaald worden om de 60 belangstellenden een plaatsje te geven.

Jos Thijssen heette de aanwezigen welkom. Naar aanleiding van een paar gestelde vragen gaf Frans een toelichting op zijn motivatie voor het schrijven van dit boek en de wijze waarop hij te werk is gegaan. Uitdrukkelijk noemde hij ook de steun, die hij van een aantal mensen mocht ontvangen. Om de sfeer van het boek te proeven las Annemarie Evers een stuk voor. De interviews met Frans werden afgewisseld met een muzikaal intermezzo door troubadour Gerard van Kol.

Aan het eind van de presentatie reikte Frans een door hem gesigneerd boek uit aan Hans van Hoek, Henry van den Berkmortel en Jos Thijssen. Veel van de aanwezigen maakten gebruik van de mogelijkheid om ter plaatse het boek te kopen en door Frans te laten signeren. Hopelijk was de belangstelling bij de presentatie een opmaat naar de verkoop van het boek bij het heemhuis, de VVV, Primera en Bruna.

Het boek is mede tot stand gekomen in samenwerking met onze zusterorganisatie in Venray.

Op 28 september is het boek gepresenteerd in de bibliotheek in Venray.

Meer informatie en verkoopadressen: www.heemkundekringdeurne.nl

Overhandiging van een exemplaar van het boek aan Henry van den Berkmortel

Schotten in de Peel

Aan de hand van Gerard Kortooms naar de bevrijding

Op 16 oktober organiseert de heemkundekring Deurne weer een lezing. Deze keer gaan de aanwezigen aan de hand van Gerard Kortooms naar de bevrijding. De lezing wordt verzorgd door Martien van Rijt en Hans van Toer.

Martien leest fragmenten voor uit het dagboek van Gerard Kortooms over de periode van 2 september t/m 23 november, de dag waarop de laatste Duitsers over de gemeentegrens van Deurne werden verdreven. Hans van Toer houdt zich bij de feiten, zoals die door hem en anderen door onderzoek zijn vastgesteld. De overeenkomsten en de verschillen in beleving en werkelijkheid komen hierdoor aan de oppervlakte.

Gerard Kortooms schreef een dagboek over de genoemde periode. Daarin verhaalt hij wat hijzelf hoorde en zag, maar ook wat er rondom de gemeentewoning waarin de familie Kortooms woonde gebeurde. Vader Kortooms was directeur van de Turfstrooiselfabriek van de Gemeente Deurne.

Hun prachtige woning 'Peelheim' heeft de oorlog niet overleefd en een evacuatie dreef de familie Kortooms, net als andere inwoners van 'de Deurnese hoek' Limburg in.

Hans geeft uitleg over deze periode en vertelt wat er zich allemaal afspeelde in de genoemde periode in de Peel en in de gemeente Deurne in het bijzonder. Maar ook waardoor de bevrijding voor Gerard Kortooms en diens lotgenoten pas op 23 november 1944 tot stand kwam.

Hans van Toer (64) is al van jongs af aan geïnteresseerd in de geschiedenis en met name in die van de Tweede Wereldoorlog. Door zijn netwerken in Israël, Amerika, Engeland en Duitsland heeft hij in het bijzonder kennis mogen nemen van de persoonlijke verhalen van mensen die meevochten, maar ook van hen die slachtoffer waren en hebben geleden tijdens de donkere oorlogsdagen. Ook gedreven door die interesse is Hans al ruim vijftien jaar lid van de werkgroep Dodenherdenking Zeilberg. Verder heeft hij meegeschreven aan de wekelijkse serie over de Tweede Wereldoorlog 'De Peel onder vuur', zoals die in het Weekblad voor Deurne verscheen in 2019. Die verhalen zijn eind 2019 gebundeld en in twee boeken verschenen en sleepten de Prijs voor de Nieuwsbladjournalistiek 2020 in de wacht.

Martien van Rijt (62) is door de verhalen die hij hoorde van zijn vader (ondergedoken en korte tijd gevangene in een strafkamp) en door de getuigenissen van zijn moeder die ze met hem deelde, geïnteresseerd geraakt in deze periode. Bovendien is zijn tante een van de gesneuvelden die genoemd worden op het oorlogsmonument in Zeilberg. Ook Martien is ruim vijftien jaar lid van de werkgroep Dodenherdenking Zeilberg en hij heeft met andere leden van die werkgroep de verhalen van bijna vijftientig oorlogsgetuigen in Zeilberg middels video-interviews vastgelegd. Ook schreef hij mee aan de reeds genoemde verhalenreeks 'De Peel onder vuur', die in het Weekblad voor Deurne verscheen.

De lezing vindt plaats in Den Draai, Blasiusstraat 1 in Zeilberg. aanvang 20.00 uur.
Entree voor leden gratis, niet leden betalen € 3,00.

Aandacht voor bomen

Deze nieuwe tentoonstelling loopt van 27 oktober 2024 tot en met 7 februari 2025.

Het kiezen van dit onderwerp kwam door de hobby van een van onze leden, Betsy Hoonings (1932-2021). Tijdens haar leven fotografeerde zij talloze bomen en kon daar ook met passie over praten. Een niet zo heel grote verzameling, die wij van haar zoon Marcel mochten gebruiken, maar door haar enthousiasme gestimuleerd, zijn we verdergegaan.

Er zijn afgelopen jaar veel foto's gemaakt door een van de leden van de werkgroep, We mochten putten uit de archieven van de gemeente en kregen daarnaast volop medewerking van De Bomenstichting Deurne, beter bekend als Boombelijd Deurne.

We hebben gezocht naar speciale bomen: de grootste, de dikste, de meest exotische, de in onze ogen mooiste bomen of die met een verhaal.
Ook hebben we op een rijtje gezet wat bomen allemaal voor ons kunnen betekenen.

Op zondagmiddag 27 oktober om 14.30 uur heeft Joop van Hout van Boombelijd Deurne toegezegd, met een korte inleiding, de tentoonstelling te willen openen.

De tentoonstelling is te zien in het heemhuis, Stationsstraat 73, 5751 HC Deurne. Elke dinsdag van 19.00 tot 21.00 uur en de 2e en 4e zondag van de maand van 14.00 tot 17.00 uur. Gratis toegang.

Beuken nabij het station (foto Toos Heinsbergen)

Foto monument de Barrier

Op 16 april 1942 stortte een vliegtuig neer bij De Barrier aan de Helmondseweg vlak bij de huidige ingang van het ORO-terrein. Daarbij vonden zes jonge bemanningsleden de dood. Op 26 september was de onthulling van een monument in de vorm van een kleurrijk vliegtuig, gemaakt door bewoners ORO. Ons lid Peter van der Westerlo was mede-initiatiefnemer van dit monument.

Bij de onthulling waren ook nabestaanden van de omgekomen bemanningsleden aanwezig. De onthulling werd opgeluisterd door twee doedelzakspelers. De bijeenkomst werd afgesloten met een fly-over door een historisch vliegtuig.

Deurne 80 jaar bevrijd

In 2015 heeft er in D'n Uytbeyndel nummer 86 een artikel gestaan met als titel 'GEORGE FOSTER en de bevrijding van Deurne, een eerbetoon. Het artikel is geschreven door Theo van de Mortel, die ons nu op dat artikel attendeerde.

Het artikel is op DocuDataDeurne na te lezen: [https://www.deurnewiki.nl/ddd/index.php?title=George Foster en de bevrijding van Deurne, een eerbetoon](https://www.deurnewiki.nl/ddd/index.php?title=George_Foster_en_de_bevrijding_van_Deurne,_een_eerbetoon)

Lezingencyclus Opvang migranten vroeger en nu

De erfgoedverenigingen in Deurne, Asten en Someren en het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven organiseren ook in de komende maanden deze lezingencyclus. Als thema is deze keer gekozen voor de Brabantse gastvrijheid. Staat de achterdeur nog open en staat de koffie klaar? Is het terecht dat de komst van migranten vaak gezien wordt als een probleem?

Meer informatie over deze lezingencyclus is te vinden op de website van museum Klok en Peel, waar u zich ook kunt opgeven: <https://museumklokenpeel.nl/blog/2024/08/16/hoe-gastvrij-zijn-we-in-brabant/>

Verhalen rond de Gouden Helm

Op 10 oktober 2024 organiseert de Historische Werkgroep Grashoek van 13.30 tot 17.30 uur in Zaal De Gouden Helm in Helenaveen een symposium met onder andere (persoonlijke) verhalen rond de Gouden Helm. De kosten voor dit symposium bedragen €15,- Voor deelname aan dit symposium dient u zich vooraf aan te melden. Meer informatie over dit symposium vindt u op de website van Brabants Heem: <https://www.brabantsheem.nl/symposium-verhalen-rond-de-gouden-peelhelm/>

Open huis bij Els Coppens

De familie Coppens organiseert op vier weekends in oktober een 'open huis'. Dit als eerbetoon aan [Joep Coppens](#), beeldhouwer en erelid van onze vereniging. In een mail schreef ze uitdrukkelijk, dat iedereen welkom is. De uitnodiging is hierna weergegeven.

LIEFDE ALS WAPEN ONTWAPENT ALTIJD

Als eerbetoon aan mijn overleden man
de beeldhouwer Joep Coppens
en vanwege mijn verhuizing naar Deurne
houden wij in de vier weekends van
oktober 2024

OPEN HUIS
op zaterdag en zondag
van **10** uur tot **16** uur

Molenhuisweg 4, 5756 PB Vlierden

in huis, ateliers en expositieruimte
kan men de beelden van Joep
uitgebreid in alle rust bekijken
(verkoop voor geïnteresseerden)

Eva
Veronica
Valerius
Lendert

ELS **UITNODIGING**

adres Els per december Stationsplein 4, 5751 JN Deurne, mobiel 06-51492999 - els.coppens.vd.rijt@gmail.com

PLUS
Bouwmans

Doneert €10.000,-
aan verenigingen en
stichtingen uit de omgeving!

Alle
BEETJES
helpen!

Spaar bij iedere **10 euro**
aan boodschappen
1 B'tje
en steun uw favoriete
vereniging of stichting een beetje!

Plus Bouwmans Deurne heeft een actie opgezet, waarbij € 10.000 verdeeld wordt onder een aantal lokale verenigingen.

Klanten krijgen de mogelijkheid om dit bedrag te verdelen onder de deelnemende verenigingen door middel van een spaaractie in de winkels: de B'tjes. Ook wij hebben ons hiervoor aangemeld.

Bij het afrekenen van de boodschappen krijgen klanten in de periode van 30 september tot en met 24 november B'tjes (munten), die ze in de winkel in de koker van de door hen gekozen vereniging kunnen gooien.

Winkelt u bij de Plus: denk aan ons!

Nieuws van andere erfgoedverenigingen

Steeds vaker ontvangen we van andere heemkundekringen en erfgoedverenigingen hun tijdschrift digitaal. In deze maanden komen vooral artikelen in relatie met de Tweede Wereldoorlog aan bod:

- Kijkt u eens op de website van de Vonder <https://www.heemkundekringdevonder.nl/> of op de website van een andere zusterorganisatie.
- Brabants Heem heeft onlangs De Koerier 102 uitgebracht: <https://www.brabantsheem.nl/site/wp-content/uploads/2024/09/De-Koerier-102-september-2024.pdf>

Bezetting openstelling heemhuis op zondag

Voor de openstelling van ons heemhuis, elke 2e en 4e zondag van de maand, zoeken we nog een aantal vrijwilligers die bereid zijn gemiddeld vier keer per jaar als gastvrouw/-heer te willen optreden. Meer informatie en/of aanmelden kan via het secretariaat.

Voor de maand oktober treden de volgende leden als gastvrouw/-heer op:

- 13 oktober: Pieter Koolen, Loes vd Heuvel en Riek Aarts.
- 27 oktober: Jos Thijssen, Toos Heinsbergen en Thieu Berkers.

Openingstijden heemhuis

- Elke 1^e maandag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur voor Genealogie.
- Elke dinsdag van 19.00 tot 21.00 uur
- Elke 1^e woensdag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur voor DeurneWiki en DocuDataDeurne
- Elke 1^e woensdag van de maand van 19.30 tot 21.00 uur voor de bibliotheek
- Elke 2^e en 4^e donderdag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur voor fotoherkenning
- Elke 2^e en 4^e zondag van de maand van 14.00 tot 17.00 uur

www.heemkundekringdeurne.nl